

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ – 1911“
кв. БЕНКОВСКИ – ГР. СОФИЯ

У С Т А В

на НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ – 1911“

(Приет на Общо събрание на 18.03.2010г. изменен на Общо събрание на 28.11.2020г.)

I. ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1.(1). **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ – 1911“** е самостоятелно, независимо, самоуправляващо се културно-просветно сдружение на територията на гр. София, район „Сердика“ със седалище: гр.София и адрес на управление: бул. „Лазар Михайлов“ № 55 А, което изпълнява и държавни задачи в областта на културата.

(2). Читалището работи върху принципите на демократизма, доброволността и автономията.

(3). В дейността на читалището могат да участват всички физически лица, без оглед на ограничения за възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

(4). (изменен с Реш. на ОС от 28.11.2020г.) Читалището е юридическо лице с нестопанска цел с наименование **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ” – 1911“** и е вписано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Чл.2. Читалището работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институции, обществени и други организации.

Чл.3. Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавни и общински организации, на които законите възлагат определени задължения към читалището.

Чл.4. Читалището може да се сдружава, съюзява за защита на своите интереси, за провеждане на съвместна дейност и инициативи с други читалища, организации, съюзи на национално и международно равнище.

II. ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл.5.(1). Целите на читалището са да задоволява потребностите на гражданите, като :

т.1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност на живущите в кв."Бенковски", район „Сердика”- гр. София.

т.2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ.

т.3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството, културата и гражданското общество.

т.4. Възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание, родолюбие и добри нрави.

т.5. Да осигурява достъп до обществена информация.

Чл.6. За постигане на своите цели, читалището извършва следните основни дейности:

т.1. Урежда и поддържа библиотека, читалня, фото-, фоно-, филмо- и видеотека, създава и поддържа електронни информационни мрежи.

т.2. Развива и подпомага любителското художествено творчество.

т.3. Организира школи, курсове, кръжоци, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания.

т.4. Събира и разпространява знания за родния край.

т.5. Създава, съхранява и популяризира музейни колекции и др. сбирки, съгласно Закона за културното наследство.

т.6. Предоставя компютърни и Интернет услуги.

т.7. Извършва допълнителни дейности и културни услуги, подпомагащи изпълнението на основните им дейности, които не противоречат на Закона за народните читалища и този устав.

т.8. Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в този устав цели. Читалището не разпределя печалба.

Чл. 7. Читалището няма право да предоставя собственост или ползвано от него имущество, възмездно или безвъзмездно за хазартни игри и нощни заведения; за дейност на нерегистрирани от Закона за вероизповедническите религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности; за постоянно ползване от политически партии и организации; на председателя, секретаря, членовете на Настоятелството и Проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл.8.(1). Читалището може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища.

(2). Съюзът на народните читалища е читалищно сдружение, в което членува Народно читалище „Георги Бенковски”-1911, нямат право да управляват и се разпореждат с движимото му и недвижимо имущество.

III. ГЛАВА ТРЕТА

ЧЛЕНСТВО, ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл.9. Читалището е учредено на 31.12.1911г. от Общото събрание на членовете – учредители. Членството в читалището е свободно и доброволно.

Чл.10(1)т.1. Приемането и утвърждаването на новите членове става с писмено заявление до Настоятелството, с което декларират, че желаят да станат членове на читалището, че познават и приемат Устава на читалището и ще работят за постигане на неговите цели.

т.2. Седем дни преди датата на провеждане на Общото събрание се прекратява вписването на нови членове.

т.3. Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

(2). Индивидуалните членове на читалището са български граждани. Те биват действителни и спомагателни.

т.1. Действителните членове са всички граждани, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището и редовно плащат членския си внос до края на всяка календарна година, те имат право на глас.

т.2. Действителните членове имат право:

а/ да избират и да бъдат избирани в органите на управление на читалището.

б/ да участват пряко и косвено в дейността на читалището.

в/ да получават информация за работата на читалището и ръководните му органи.

т.3. Действителните членове са длъжни:

а/ да спазват Устава на читалището.

б/ да плащат редовно членския си внос.

в/ да опазват имуществото и доброто име на читалището.

г/ да участват в дейността на читалището и работата на Общото събрание.

т.4. Спомагателни членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани в ръководните органи, имат съвещателен глас.

(3). Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в Общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

т.1. Професионални организации.

т.2. Стопански организации.

т.3. Търговски дружества.

т.4. Кооперации и сдружения.

т.5. Културно-просветни и любителски клубове, творчески колективи.

(4). Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл.11. Членският внос е задължителен за всеки действителен член на читалището. Размерът на членския внос се определя от Общото събрание. Той се внася в определения размер за една година, в рамките на календарната година.

Чл.12. Прекратяване на членството:

т.1. По собствено желание, с писмена молба до Настоятелството.

т.2. По решение на Общото събрание, когато членът нарушава грубо Устава на читалището и решенията на неговите органи, работи срещу неговите цели и интереси, или му е причинил значителни вреди.

т.3. При неплащане на членския внос до определения срок.

т.4. При смърт, или напускане на страната завинаги.

т.5. При прекратяване на Народното читалище.

IV. ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Чл.13. Органи на управление на читалището са:

- т.1. Общото събрание
- т.2. Настоятелството
- т.3. Проверителната комисия

Чл.14.(1). Върховен орган на читалището е Общото събрание

(2). То се състои от всички читалищни членове, имащи право на глас.

Чл.15.(1). Общото събрание има следните компетенции:

- т.1. Приема, изменя и допълва Устава.
- т.2. Избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя.
- т.3. Приема, изменя и отменя вътрешни актове на читалището, необходими за организиране дейността на читалището.
- т.4. Изключва нередовните членове на читалището, неплатили в срок членския си внос и работещи против интересите на читалището.
- т.5. Определя основни насоки за развитие на читалищната дейност.
- т.6. Взема решения за членуване и за прекратяване на членството на читалището в читалищни сдружения, съюзи и други организации.
- т.7. Приема Бюджета на читалището, както и годишния финансов отчет в срок до 30 март на следващата година.
- т.8. Приема годишния отчет на Настоятелството и Проверителната комисия в срок до 30 март на следващата година.
- т.9. Утвърждава предложенията за дейността на читалището през следващата година, които ще бъдат предадени на Кмета на района.
- т.10. Определя размера на членския внос.
- т.11. Отменя решения на други органи на читалището.
- т.12. Взема решения за разкриване на клонове на читалището, след съгласуване с Общината.
- т.13. Взема решения за прекратяване на читалището и назначаване на ликвидатор/и/.
- т.14. Взема решения за отнасяне до Съда на незаконосъобразни действия на ръководството и на отделни членове на читалището.
- т.15. Взема решения и по други въпроси, съгласно Закона и този Устав.

(2). Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.16. Решенията на Общото събрание по чл.15.(1).т.1.,т.4,т.10,т.11,т.12. се вземат с мнозинство, най - малко от две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл.17. **(изменен с Реш. на ОС от 28.11.2020г.)** Общо събрание се свиква веднъж в годината по решение на неговото Настоятелство с писмена покана, която се получава срещу подпис, или връчена по пощата с известие за доставяне, по електронната поща, най-малко седем дни преди датата на провеждане на

събранието. Поканата с дневният ред, съдържа датата, място и часа на началото на събранието, дневен ред и по чия инициатива се свиква. В същия срок Поканата се залепва на водната вратата на читалището.

Чл.18.(1). Общото събрание е законно и редовно, ако на него присъстват повече от половината от действителните членове на читалището.

(2). Когато в часа на провеждане на събранието няма нужен кворум, то се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако присъстват не по-малко от една трета от членовете при Редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(3). В работата на Общото събрание на читалището могат да участват всички негови редовни членове.

(4). Общото събрание взема решения с обикновено мнозинство, освен в случаите, когато Законът или този Устав изискват друго. Право на глас имат само действителните, почетните и колективните членове на читалището. Само те могат да бъдат избрани и в ръководните органи на читалището.

(5). На заседанията на Общото събрание се води протокол, който се подписва от председателстващия събранието и протоколчиците му.

Чл.19.(1). Общото събрание може да се провежда и извънредно.

(2). При отказ на Настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането, то се свиква по предложение на една трета от действителните членове на читалището, или по искане на проверителната комисия. В този случай поканата се определя от тях.

Чл.20. Две трети от членовете на Общото събрание на читалището могат да предявят иск пред Софийски градски съд по седалището на читалището за отмяна по решение на Общото събрание, ако то противоречи на Закона, или Устава. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година, от датата на вземане на Решението.

Чл.21. Изпълнителен орган на читалището е **НАСТОЯТЕЛСТВОТО**.

Чл.22.(1). Настоятелството на читалището се състои до седем членове, избрани за срок от три години.

(2). Членовете на Настоятелството не трябва да са в роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

Чл.23.(1). Настоятелството само определя реда на своята работа. То заседава най-малко четири пъти в годината и е законно, ако в заседанията участват половината плюс един от членовете му.

(2). Настоятелството:

т.1. Свиква Общото събрание.

т.2. Осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание.

т.3. Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на читалището и упражнява контрол за отчитане и изпълнението му пред Общото събрание.

т.4. Подготвя и внася в Общото събрание годишен финансов отчет на читалището, който се приема от Общото събрание и носи отговорност за това.

т.5. Подготвя и внася в Общото събрание годишен отчет за дейността на читалището.

т.6. Утвърждава щата му, длъжностните характеристики и назначава щатните му служители.

т.7. Назначава Секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

т.8. Приема Правилник за вътрешния ред на читалището, съгласно Кодекса на труда.

т.9. Определя реда и организира извършването на дейността на читалището.

т.10. Разпорежда се с движимото имущество, отдава под наем недвижимото имущество на читалището.

т.11. Осъществява и други правомощия, съгласно Закона и този Устав.

т.12. Взема решения за разходване на средства, извън определените със бюджета.

т.13. Определя представител на читалището, който участва на заседанието на общинския съвет за обсъждане на материали.

(3). Настоятелството може да взема решения без да бъде провеждано заседание, ако протоколът за взетото решение бъде подписан без забележки за това от всички членове.

Чл. 24.(1). ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ на читалището е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание за срок от три години.

(2). Председателят:

т.1. Организира дейността на читалището, съобразно Закона, Устава и решенията на Общото събрание.

т.2. Представява читалището.

т.3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства Общото събрание.

т.4. Сключва и прекратява трудовите договори на служителите, съобразно бюджета на читалището и въз основа на решения на Настоятелството.

т.5. Делегира права на Секретаря.

т.6. Представя пред Кмета на Общината предложения за дейността на читалището през следващата година.

Чл.25(1).(изменен с Реш. на ОС от 28.11.2020г.).СЕКРЕТАРЯТ е редовен член на Читалището.

(2).(изменен с Реш. на ОС от 28.11.2020г.). Секретарят на читалището е щатен служител и сключва трудов договор с Читалището, който се подписва от Председателя. Длъжностната му характеристика, права, задълженията и правомощията му се определят от Настоятелството. Отчита се пред Настоятелството.

(3). Секретарят на читалището:

т.1. Организира и непосредствено ръководи основната и допълнителната дейност в читалището и изпълнението на решенията на Настоятелството.

т.2. Упражнява контрол върху изпълнение на бюджета, финансовата дейност, Правилника за вътрешния ред на читалището.

т.3. Представява читалището заедно и поотделно с Председателя

т.4. Отговаря за работата на щатния и хоноруван персонал.

т.5. Предлага и защитава проекти за дейността на читалището поотделно и заедно с други читалища, съюзи и неправителствени организации пред Министерството на културата, Столична община и други органи и организации у нас и чужбина.

(4). Секретарят на читалището не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и съдебна линия, както и да бъдат съпруг /съпруга/ с председателя на читалището.

Чл.26. (1). ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ на читалището се избира от Общото събрание, състои се от трима членове, избрани за срок от три години.

(2). Членовете на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово-правни отношения в читалището, или са роднини на членовете на Настоятелството по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватство от първа степен.

(3). Проверителната комисия осъществява цялостен контрол върху дейността на читалище, Настоятелството, Председателя и Секретаря на читалището по спазване на Закона, Устава и решенията на Общото събрание.

(4). При констатиране на нарушения Проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

(5). Проверителната комисия ежегодно изготвя отчет за финансовото състояние и дейността на читалището и се отчита пред Общото събрание.

Чл.27. Не могат да бъдат избрани за членове на Настоятелството, на Проверителната комисия, Председател и за Секретар лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.28. Членовете на Настоятелството, Проверителната комисия, Председателят, Секретарят подават декларация за конфликт на интереси по образеца по Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси/ЗПРКИ/ до Общото събрание на читалището. При констатирани хипотези на конфликт на интереси, Общото събрание трябва да предприеме необходимите действия по ЗПРКИ. Декларациите се обявяват на Интернет страница на читалището до края на месеца, през който лицето е било избрано /назначено/ на съответната длъжност, както и се представят пред Министерството на културата.

Чл. 29. Народно читалище „Георги Бенковски – 1911“ се представлява от Председателя на читалището и от Секретаря на читалището, заедно и поотделно.

V. ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл.30. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.31. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани, или замемани с по-качествени само по решение на Настоятелството.

Чл.32. Читалището набира средства за своята дейност от:

т.1. Членски внос

т.2. Културно-просветна и информационна дейност

т.3. Субсидия от държавния и общински бюджет

т.4. Ренти, наеми от движимо и недвижимо имущество

т.5. Помощи, дарения, завещания и спонсорство

т.6. Други приходи

Чл.33. Имуществото на читалището и приходите по чл.32 се използват за постигане на неговите цели и задачи.

Чл.34. Читалището участва със свой упълномощен представител в Комисията за разпределение на държавната и общинска субсидия.

Чл.35. Частта от отчета за изразходването на държавните и общински субсидии, както и доклада за осъществяваните читалищни дейности, в изпълнение общинската програма за развитие на читалищната дейност се представя в общината до 31 март.

Чл.36. Читалището е освободено от държавни и местни данъци, такси и мита за дейностите и имуществото, посочени в съответните данъчни и други относими закони.

VI. ГЛАВА ШЕСТА ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕ

Чл.37.(1). Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на съда по регистрация. То може да бъде прекратено с ликвидация, или по решение на съда, ако:

т.1. Дейността му противоречи на Закона, Устава и добрите нрави.

т.2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището.

т.3. Налице е трайна невъзможност читалището да действа, или не развива дейност за период две години, за което е подаден сигнал от министъра на културата до прокуратурата.

т.4. Не е учредено по законния ред.

т.5. Обявено е в несъстоятелност.

(2). Прекратяването на читалището по решение на съда може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно, или след подаден сигнал от министъра на културата.

(3). Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл.38.(1). Имуществото, собственост на прекратеното читалище, след неговата ликвидация може да бъде предоставено на друга организация с нестопанска цел, работеща в полза на обществото със сходни или близки цели и основни дейности, по решение на Общото събрание на читалището, взето към момента на вземане на решение за прекратяване на читалището.

(2). Читалищното сдружение, или съюз, в който е членувало читалището не може да претендират за разпределение на имуществото.

VII. ГЛАВА СЕДМА ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Читалището има свой кръгъл печат с надпис :

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ – 1911 * ГР.СОФИЯ* ,
в средата има изображение на разтворена книга, под която е написана датата и годината на основаване на читалището – **31.XII.1911г.**

§2. Празниците на читалището са: 24 май – ден на славянската писменост и култура и 1 ноември - ден на народните будители.

§3. **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ – 1911“** е правопреемник на **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“, ЧИТАЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“, кв. „БЕНКОВСКИ“.**

§4. Настоящият устав е приет на Общото събрание на читалищните членове на 18.03.2010г. и в него са отразени измененията във Закона за народните читалища / ДВ,бр.42 от 5 юни 2009г./

§6.нов, (приет с Реш. на ОС от 28.11.2020г.) При извънредни обстоятелства, заседанията на Читалищното настоятелство, заседанията на Проверителната Комисия и Общите събрания, могат да се провеждат в онлайн връзка, за което се съставят Протоколи и се подписват от всички участвали лица.

§7.нов, (приет с Реш. на ОС от 28.11.2020г.) Изменението на Устава е прието с Решение на Общото събрание на 28.11.2020г.

Председател на НЧ :

Председателстващ на ИОС :

